FINANSMINISTERIET

Ämbetsverksutredningsprojektet inom central- och regionförvaltningen (VIRSU)

Läget 3.3.2015

Bakgrund

Centralförvaltningsutredningen

Regionförvaltningsutredningen

Fortsättningen

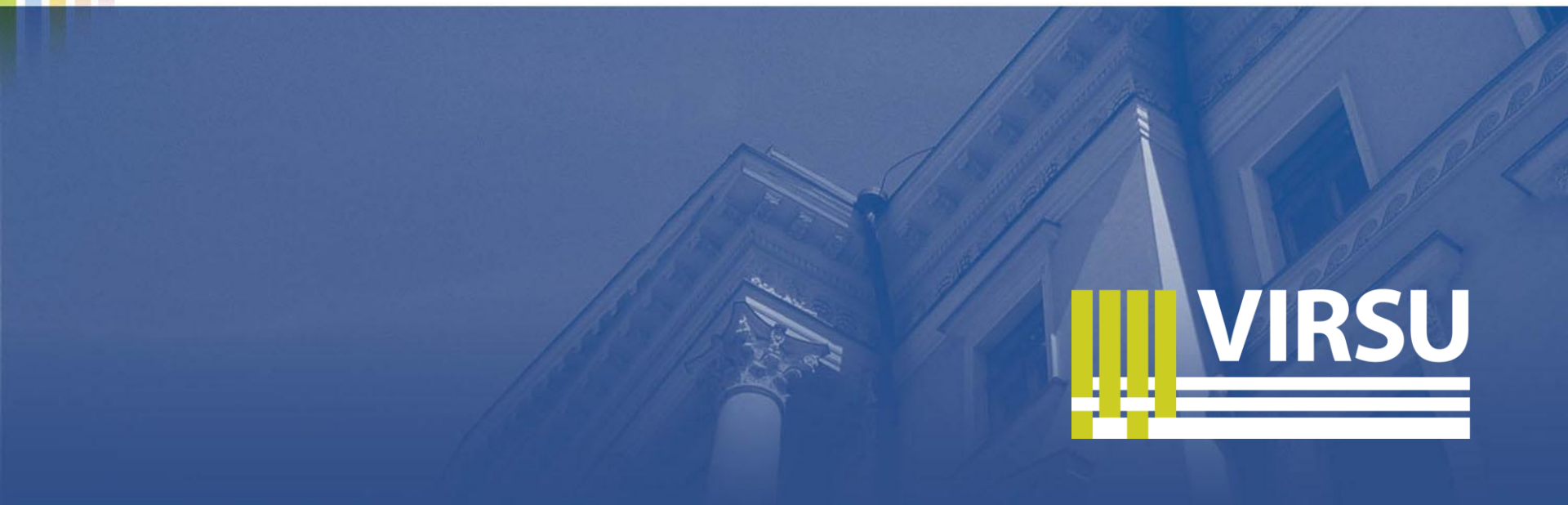
VIRSU

VIRSUs primära budskap

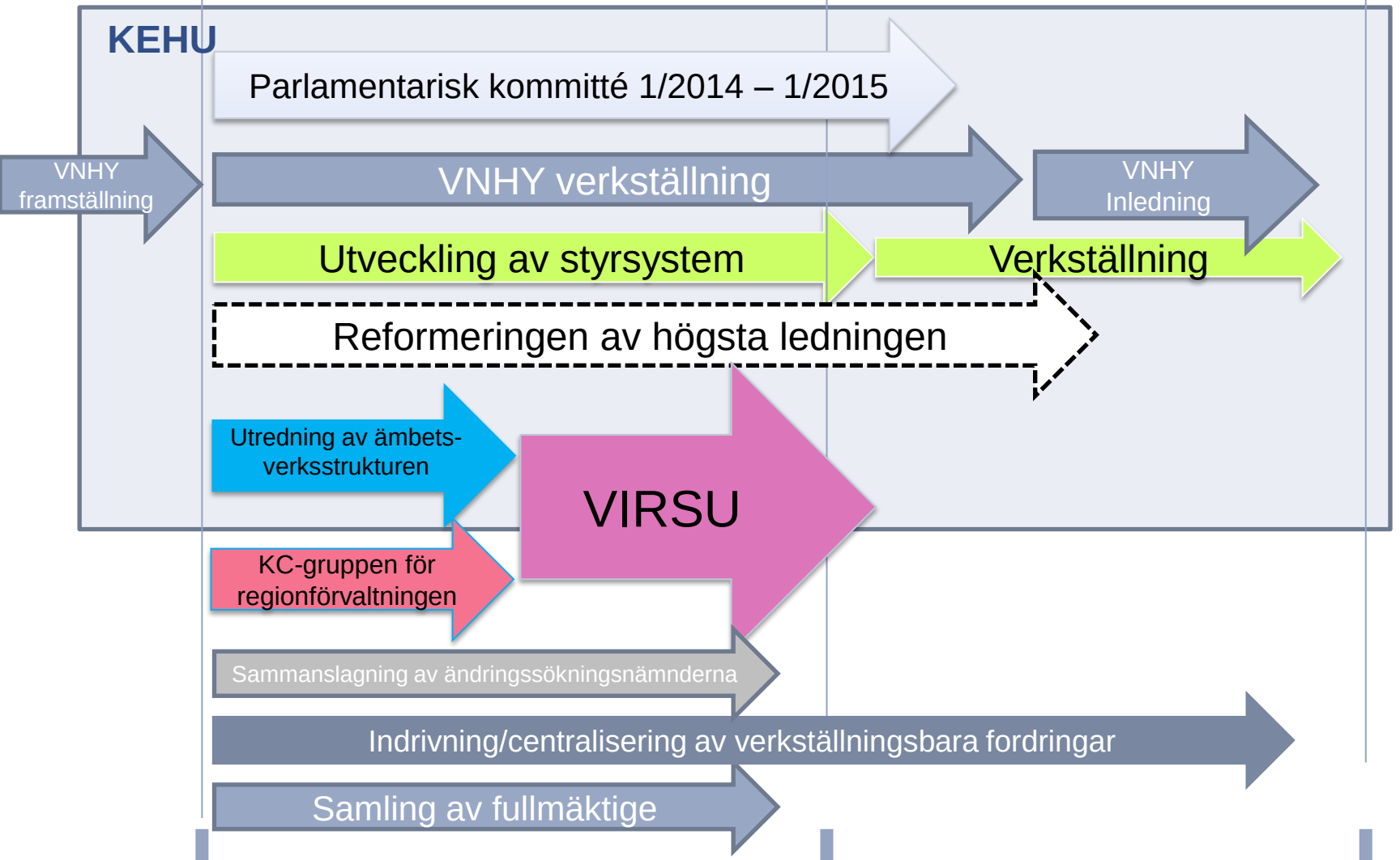
- VIRSU-utredningen ska utgöra en del av underlaget för beredningen av det kommande regeringsprogrammet.
- Utvecklandet av statsförvaltningens strukturer har granskats ur helhetsperspektiv.
- Målet är att trygga tillgången till service i hela landet i ett läge med allt knappare tillgängliga medel.
- Regionförvaltningsarbetet utförs även i fortsättningen vid regionala verksamhetsställen.

FINANSMINISTERIET

Bakgrund

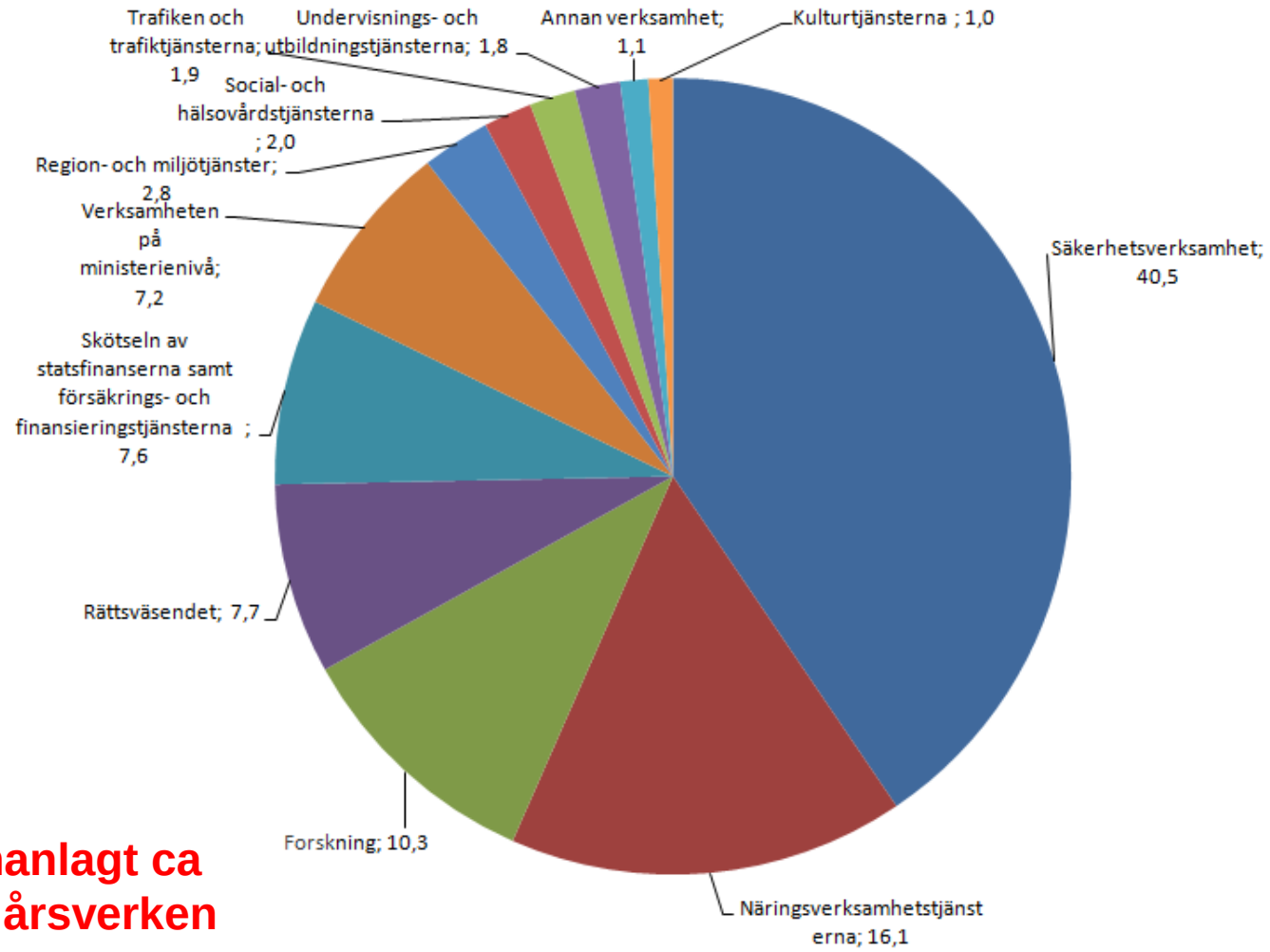
Strukturpolitiska programmet punkt 3.9

VIRSU-projektet

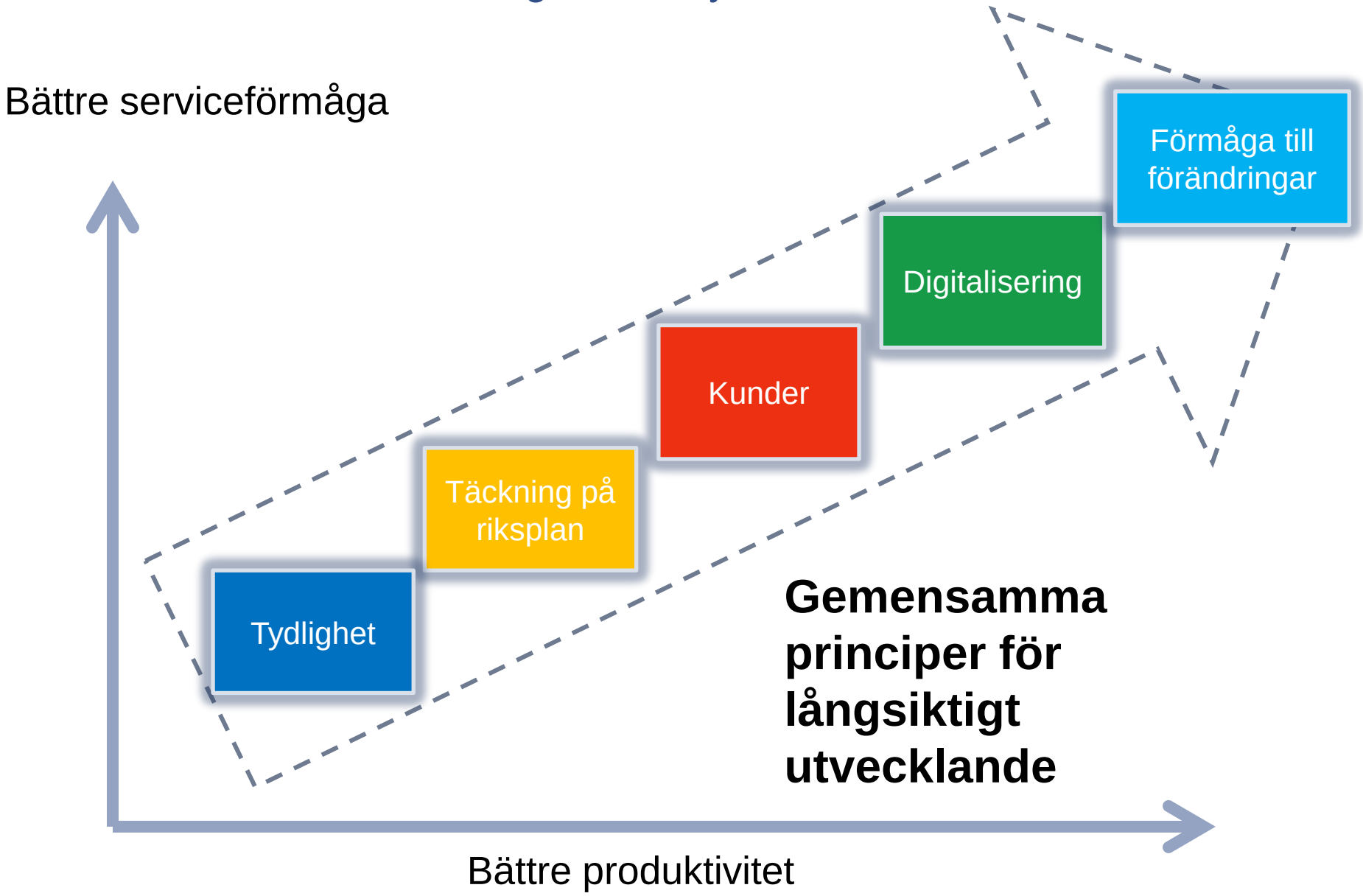
- VIRSU-projektet som baserade sig på regeringens strukturpolitiska program granskade förnyandet av ämbetsverksstrukturen inom statens central- och regionförvaltning.
- Strukturen har aldrig tidigare granskats ur helhetsperspektiv. Förvaltningsområdena har utvecklat framför allt centralförvaltningsstrukturerna tämligen självständigt, vilket lett till oenhetlighet.
- Statens regionförvaltning reformerades senast 2010, då man grundande regionförvaltningsverken (RFV) samt NTM-centralerna.
- Central- och regionförvaltningen bör omformas till en ännu tydligare och enhetligare helhet.
- Målet med det strukturella utvecklandet är att säkerställa servicen trots knappare resurser, att underlätta ärendehanteringen samt att åstadkomma en tydligare, effektivare och flexiblare förvaltning.

Branschvisa indelningen av personalen inom statens budgetekonomi

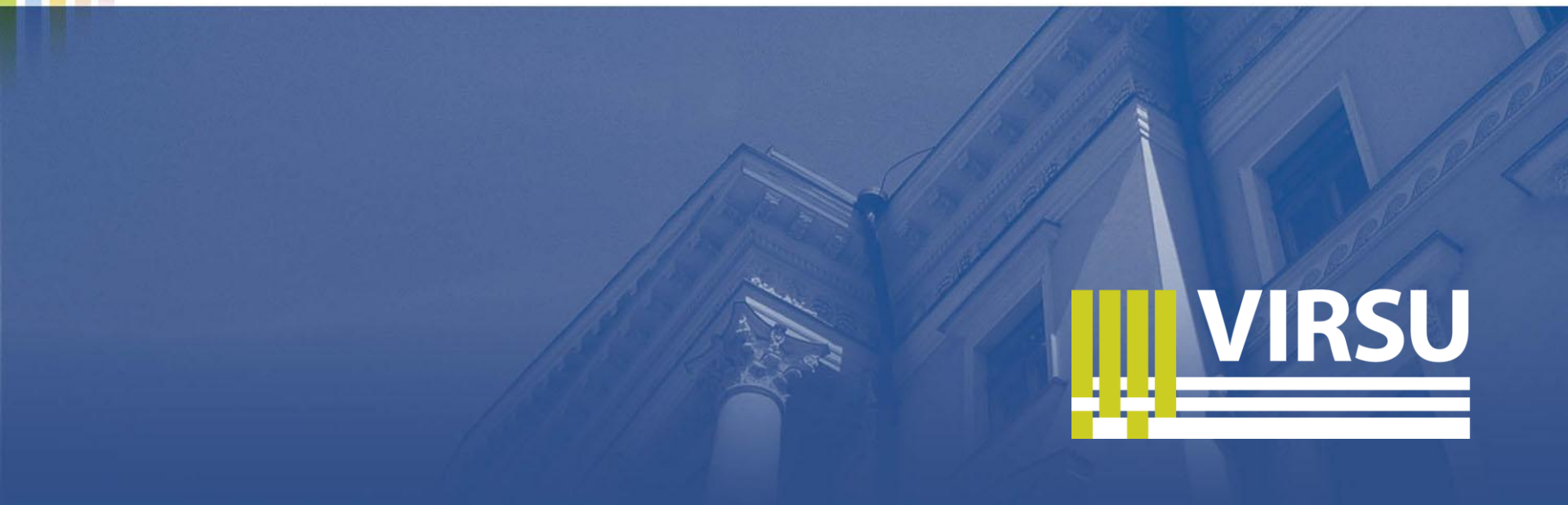
Sammanlagt ca 80 000 årsverken

Utvecklingsstigen för ämbetsverksstrukturen: utgångsläget god förvaltning, rättsskydd och resultat

FINANSMINISTERIET

Centralförvaltningsutredningen

De viktigaste strukturella förslagen

(1) Små ämbetsverk ansluts till funktionellt likartade större enheter i syfte att skapa tillräckligt stora ämbetsverk

(2) Andra resultatstyrda ämbetsverk görs till bokföringsenheter

(3) Små ämbetsverk som sköter uppgifter som kräver särskild oavhängighet görs till en del av moderämbetsverket inom förvaltningsområdet

Projektgruppen för centralförvaltningen föreslår dessutom vissa mål som kräver fortsatt utredning

1) Sammanslagningen av små ämbetsverk

1. Ett rikstäckande administrativt domstolsämbetsverk (nuförtiden 43 domstolar), JM
2. Ett rikstäckande exekutionsämbetsverk (nuförtiden riksfogdeämbetet och 22 lokala exekutionsverk), JM
3. Ett rikstäckande rättshjälpsämbetsverk (nuförtiden 27 rättshjälpsbyråer), OM
4. Lagerbiblioteket ansluts till nationalbiblioteket som är en separat institution vid Helsingfors universitet, UKM
5. Inom UKM:s förvaltningsområde inrättas ett nytt ämbetsverk dit man koncentrerar centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO och Undervisningsstyrelsen

2) Andra resultatstyrda ämbetsverk görs till bokföringsenheter

Följande resultatstyrda ämbetsverk görs till bokföringsenheter:

6. Rättsregistercentralen (JM)
7. Biblioteket för synskadade Celia (UKM)
8. Centret för främjande av konst (UKM)
9. Polisyrkeshögskolan (IM)
10. Rikskriminalpolisen (IM)
11. Skyddspolisen (IM)
12. Besvärsnämnden för social trygghet slås ihop med besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden till en bokföringsenhet (SHM)

3) Mindre ämbetsverk som sköter uppgifter som kräver synnerligen stor oavhängighet ansluts till moderämbetsverket inom förvaltningsområdet

Undervisningsstyrelsen (undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde)

13. Studentexamensnämnden
14. Nationella centret för utvärdering av utbildning

Rättregistercentralen (justitieministeriets förvaltningsområde)

15. Centralen för undersökning av olyckor
16. Europeiska institutet för kriminalpolitik HEUNI
17. Dataombudsbannens byrå och dataskyddsnämnden
18. Konkursombudsmannens byrå
19. Konsumenttvistenämnden
20. Jämställdhetsombudsmannens byrå, barnombudsmannens byrå, minoritetsombudsmannens byrå samt jämställdhetsnämnden (tidigare diskrimineringsnämnden)

4) Objekt som kräver fortsatt utredning

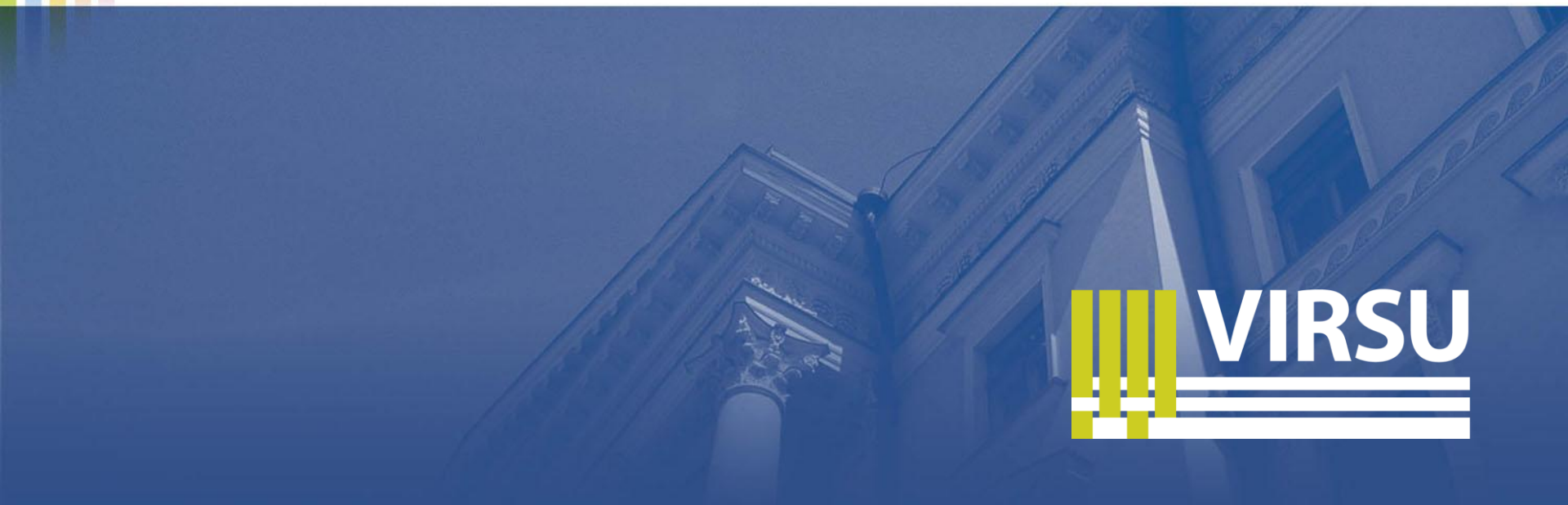
- Verket för finansiell stabilitet (ca. 10 personer), FM
- Statens ekonomiska forskningscentral (55 personer), FM
- Förvaltningsnämnden för Sveaborg (91 personer), UKM

5) Dessutom när det gäller andra förslag

- Utveckling av koncernstyrningen och -tjänsterna
- Täckningen av självutvärderingen och det kollegiala utvecklandet
- Förbättring av dataunderlaget

FINANSMINISTERIET

Regionförvaltningsutredningen

Målen med reformeringen av regionförvaltningen

Kundaspekten

- Tillgången till service ska förbättras trots allt knappare resurser.
- Servicen ska vara enhetlig och likadan till innehållet över hela landet.
- Ärendehanteringen hos statsförvaltningen ska vara lättare och flexiblare än i dagsläget.
- Kundernas rättsskydd och jämställdhet ska säkerställas i hela landet.
- De grundläggande rättigheterna ska tryggas.

Regionutveckling och samarbetsparter

- Kommuner och landskapsförbund ska ha utvecklingspartners inom statsförvaltningen och en motpart för skötseln av regionala och lokala ärenden.
- Man bör se till att regionala partnerskap fungerar väl vid serviceproduktionen.

Organisationsaspekten

- Systemet för statens regionförvaltning, uppgifter och målsättningar bör förtydligas och förenhetligas.
- Statens regionförvaltning ska bestå av branschöverskridande myndigheter och den ska sköta ärenden på ett tvärsektoriellt sätt.
- Resurser ska kunna utnyttjas flexiblare än i dagsläget och kompetensen ska kunna tryggas i ett läge med knappare resurser.
- Statens regionförvaltning ska vara effektivare och ekonomiskare, och dess produktivitet ska höjas med 0,5 % per år.
- Statliga regionförvaltningens beslutsfattande och närvaro i områdena ska säkerställas.
- Förverkligandet av god förvaltning ska säkerställas.

Vilket strukturalternativ skulle främja kundernas bästa, förvaltningens produktivitet samt partnerskap på bästa möjliga sätt?

- Fyra klart olika alternativ
- Alternativen har utvärderats i förhållande till målen för reformen
  - Kundverkningarna
  - Konsekvenserna för myndigheternas verksamhet, ledning och styrning
  - Personalverkningarna
  - De regionala verkningarna
  - Ekonomiska konsekvenserna
  - Rättsliga verkningarna
  - De branschvisa effekterna

Strukturalternativen i utredningen

Modell A

Sammanslås:

1) RFV:n och magistraterna (3-5 st.)
2) NTM-centralerna och TE-byråerna (3-9 st.)

- Självständiga ämbetsverk med regionala befogenheter

Modell B

Sammanslås: RFV:n, NTM-centralerna, magistraterna och TE-byråerna till en statlig regionförvaltningsmyndighet (3-5 st.)

- I princip regional behörighet
- Rikstäckande behörighet med vissa uppgifter

Modell C

Sammanslås till två rikstäckande regionförvaltningsämbetsverk

1) RFV:n och magistraterna
2) NTM-centralerna och TE-byråerna

- Hela landet som verksamhetsområde
- Verksamhetsenheterna kan ges regional behörighet, uppgifterna sköts i regionen

Modell D

De statliga regionförvaltningsmyndigheterna slås samman

- 3-5 ämbetsverk med regional behörighet eller ett ämbetsverk med rikstäckande behörighet

Landskapsförbunden åläggs uppgifter som anknyter till regionutvecklingen

Konsekvensutvärdering och jämförelse av modellerna 1/3

- Modellerna B och C visade sig vara bäst av de utvärderade modellerna
- Dessa är inte de enda, och som sådana inte heller optimala möjligheter att omorganisera regionförvaltningsuppgifterna, utan modellerna kan i princip kombineras på flera olika sätt
- Om man valde modellen med att överföra uppgifter till landskapsförbunden, borde man dessutom avgöra omfattningen av uppgiftsöverföringarna och konsekvenserna av överföringen

Jämförelse av modellerna 2/3

- Eventuella variationer kunde vara t.ex.:
  - I modellen med ett rikstäckande ämbetsverk överförs tillsyns- och vissa tillståndsuppgifter till samma nya organisation
  - Magistraternas och regionförvaltningsverkens uppgifter organiseras på riksplan, och NTM-centralernas och eventuellt TE-byråernas uppgifter till nio regionala ämbetsverk
  - Regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas uppgifter koncentreras till regionala verk, magistraternas och TE-byråernas uppgifter till rikstäckande ämbetsverk

Behovet av förändringar i arbetsfördelningen mellan myndigheterna

- Ifall statliga regionförvaltningen fortfarande i princip består av **flera myndigheter med regional behörighet**, finns det intet större behov av betydande ändringar i uppgiftsfördelningen (modellerna A ja B).

- Ifall de statliga regionförvaltningsmyndigheterna omvandlas till rikstäckande myndigheter, skulle det ha betydande konsekvenser för arbetsfördelningen (modell C):
  - Centralförvaltningsämbetsverkens styruppgift gentemot regionförvaltningen skulle förändras radikalt och innehållet i uppgifterna bör ser över genom hela ämbetsverksfältet
  - Dessutom bör man gå igenom arbetsfördelningen när det gäller vissa centralförvaltningsmyndigheters samt regionförvaltningsämbetsverks substansuppgifter

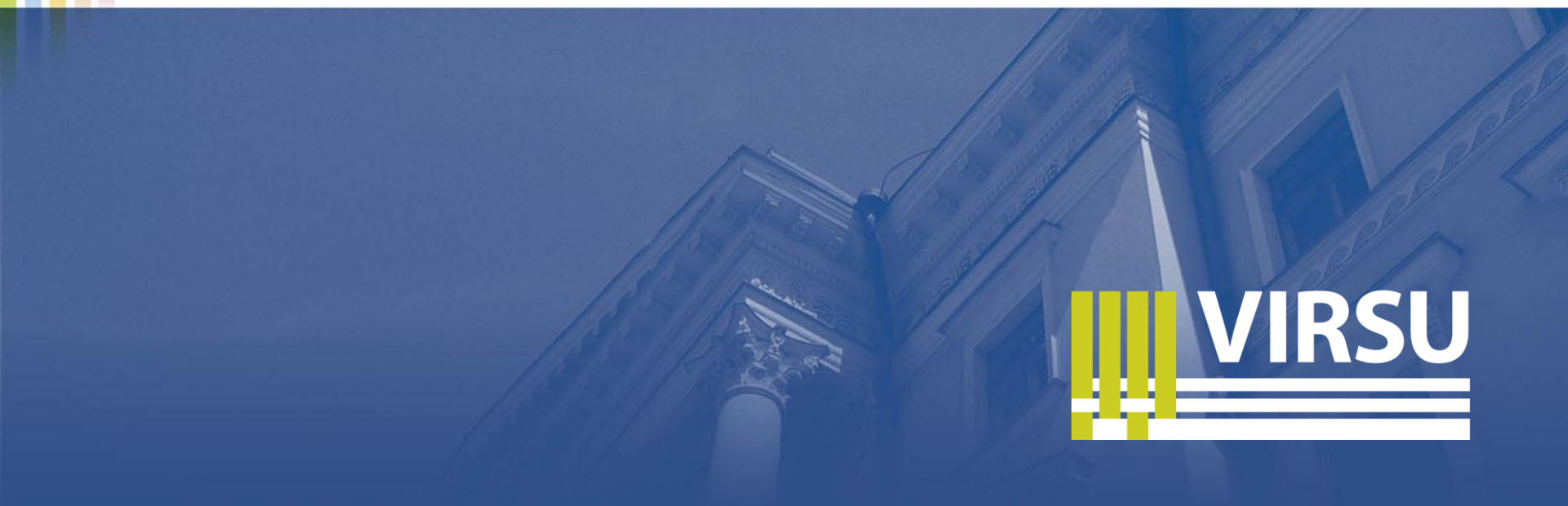
Slutledningarna från granskningen av arbetsfördelningen 3/3

- Ifall **landskapsförbunden** skulle åläggas uppgifter, skulle detta ha betydande konsekvenser för arbetsfördelningen (modell D)
  - Uppgiftsfördelningen mellan statens central- och regionförvaltning borde granskas beroende på modellen för organiseringen av regionförvaltningen inom staten
  - En betydande andel av uppgifterna skulle överföras från staten till landskapsförbunden

- Enligt samtliga scenarier bör man hur som helst granska överföringen av kartlagda kommunala uppgifter till staten

FINANSMINISTERIET

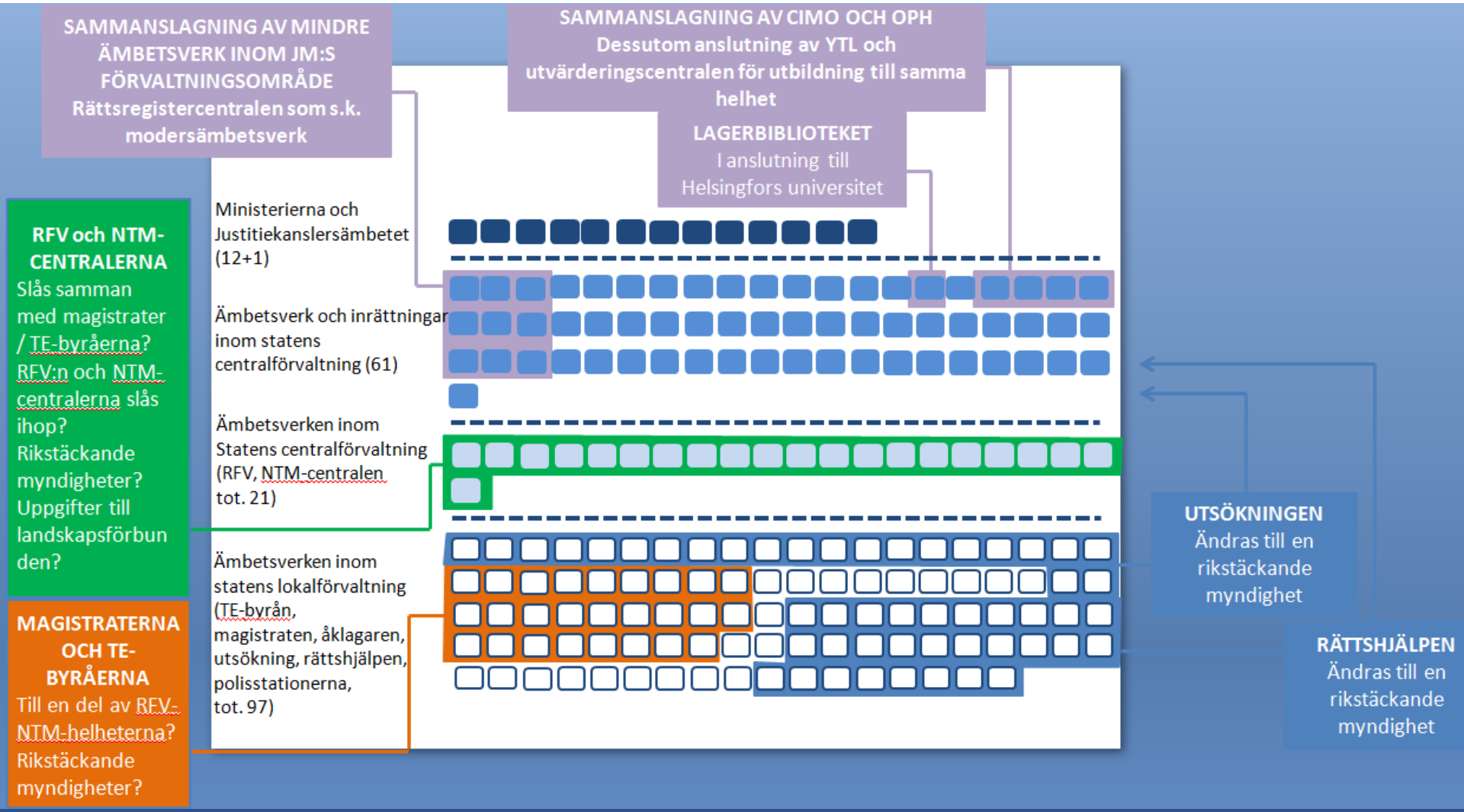
Fortsättningen

Förslag om fortsättningen

- Projektet konstaterar att konsekvensutvärderingen om de olika modellerna borde kompletteras under våren 2015 speciellt till följande delar:
  - arbetsfördelningen mellan statens region- och centralförvaltning bör utredas noggrannare och förtydligas i olika modeller;
  - behoven av lagstiftningsändringar som beror på de olika modellerna borde kartläggas;
  - preliminära förslag på uppgifter som kunder överföras från kommunerna till staten;
  - variationer av modellerna och deras verkningar borde bedömas.
  - D–modellen borde utvärderas ytterligare och bedömningen borde fortsättas åtminstone med tanke på uppgifter som ska överföras, styrningen och den offentliga ekonomin.

Förändringstrenderna inom statens nuvarande central-, region- och lokalförvaltningsstruktur

Statens ämbetsverksstruktur och ämbetsverkstyper då man avstår från indelningen i central-, region- och lokalförvaltningen

Ministerierna och justitiekanslersämbetet (12+1)

Statens ämbetsverksfält

- ✓ **ca st. ämbetsverk (=bokföringsenheter)**
- ✓ **i regel rikstäckande befogenheter**
- ✓ **indelas i fyra olika typer enligt strukturen**

A1. BRANSCH-ÄMBETSVERK

- n. stycken ämbetsverk
- ingen regional verksamhet

A2. BRANSCH-ÄMBETSVERK

- n. stycken ämbetsverk
- regional verksamhet , n. stycken verksamhetsenheter

B1. BRANSCH-ÖVERSKRIDANDE ÄMBETSVERK

- n. stycken ämbetsverk
- ingen regional verksamhet

B2. BRANSCH-ÖVERSKRIDANDE ÄMBETSVERK

- n. stycken ämbetsverk
- regional verksamhet vid n. stycken verksamhetsenheter

Verkställandet av reformen

- Utredningsarbetet har utförts som grund för beredningen av det kommande regeringsprogrammet
- För reformeringen av central- och regionförvaltningen behövs ett gemensamt verkställighetsprojekt
- Förslag som gäller centralförvaltningen kan redan beredas
- Finansministeriet kordinerar utvecklandet av förvaltningsstrukturerna och verksamheten i syfte att säkerställa en enhetlig helhet

Ytterligare information

http://vm.fi/virastoselvitys

Centralförvaltningsreformen

Timo Moilanen, förvaltningssakkunnig, FM

förnamn.efternamn@vm.fi

Regionförvaltningsutredningen

Mikko Saarinen, överinspektör, FM

förnamn.efternamn@vm.fi